

**UCHWAŁA NR LXXVIII/497/2023
RADY MIEJSKIEJ W DOBRYM MIEŚCIE**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie zatwierdzenia "Planu Odnowy Jesionowa na lata 2023 - 2030"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się "Plan Odnowy Jesionowa na lata 2023 - 2030", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrego Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Ryszard Łańko

Załącznik do uchwały Nr LXXVIII/497/2023
Rady Miejskiej w Dobrym Mieście
z dnia 30 listopada 2023 r.

PLAN ODNOWY JESIONOWA

na lata 2023-2030

PAŹDZIERNIK 2023 R.

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział 1	4
Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja	4
1.1. Położenie	4
1.2. Przynależność administracyjna.....	5
1.3. Powierzchnia	5
1.4. Liczba ludności.....	5
1.5. Historia miejscowości.....	7
1.6. Określenie przestrzennej struktury miejscowości	9
Rozdział 2	10
Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	10
2.1. Zasoby przyrodnicze.....	10
2.2. Dziedzictwo kulturowe.....	11
2.3. Obiekty i tereny	16
2.4. Infrastruktura oświatowa	16
2.5. Infrastruktura techniczna	16
2.6. Gospodarka i rolnictwo	19
2.7. Kapitał społeczny, ludzki i kulturalny	19
Rozdział 3	22
Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja	22
Rozdział 4	23
Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 2023 – 2030	23
Rozdział 5	26
Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne	26
SKOROWIDZ	28

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Jego celem jest pobudzenie i stymulowanie współpracy środowisk lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego, zachęcanie do nowych form aktywności społecznej i gospodarczej, a także tworzenie poczucia więzi mieszkańców ze swoją miejscowością.

Dokument ten wymagany jest nie tylko po to, aby jasno określić kierunki i sposób realizacji przedsięwzięć, ale również przy ubieganiu się o środki finansowe z istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej takich jak np. „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021 – 2027” działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Plan Odnowy Jesionowa zaplanowany został na okres najbliższych 8 lat tj., 2023 – 2030. Został opracowany przy współudziale i zaangażowaniu mieszkańców wsi oraz pomocy merytorycznej przedstawicieli gminy. Opracowanie niniejsze zawiera charakterystykę miejscowości wraz z inwentaryzacją zasobów wsi służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, analizą SWOT oraz opisem przedsięwzięć wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem ich realizacji. Jest dokumentem o charakterze otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, zgłaszanych potrzeb przez mieszkańców oraz pojawiających się nowych możliwości finansowych (w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE).

Opracowanie niniejsze to kolejny etap starań mieszkańców o stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju swojej miejscowości. Poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się on do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

Mieszkańcy wsi Jesionowo

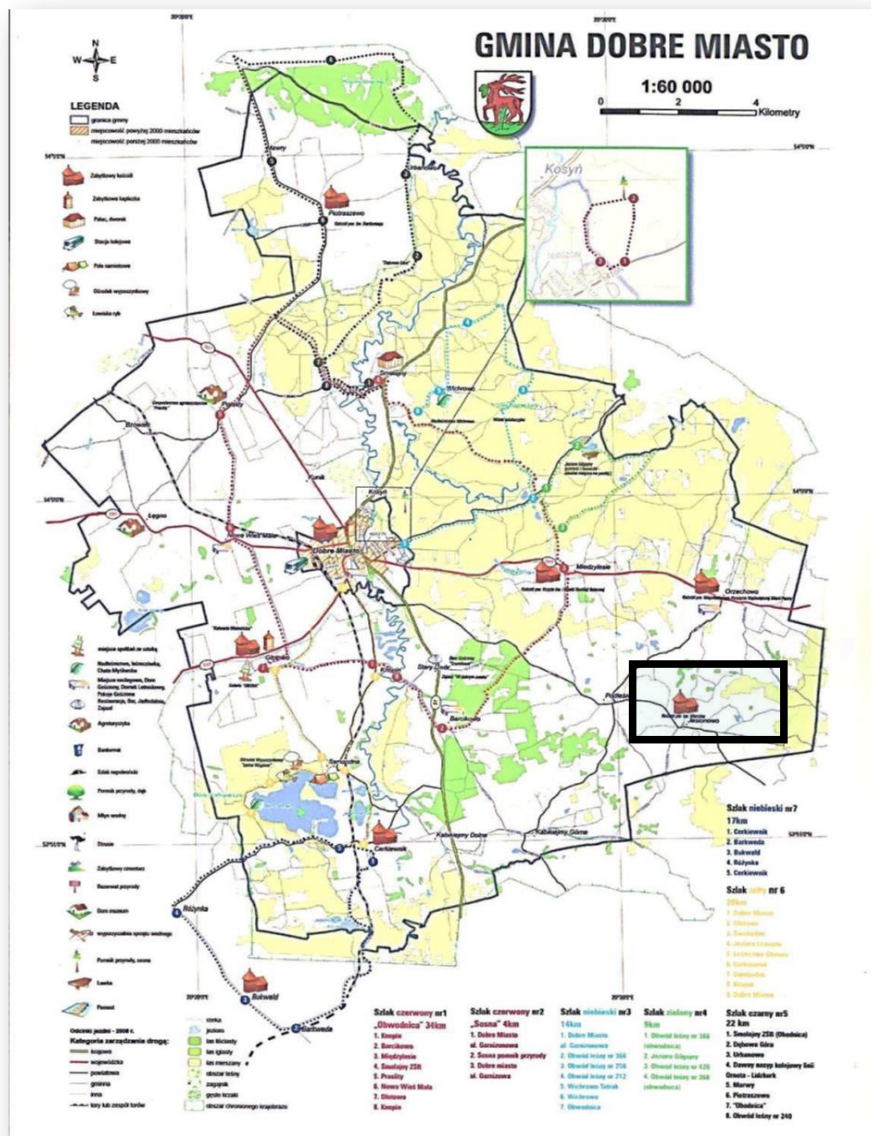
Rozdział 1

Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1.1. Położenie

Wieś Jesionowo to jedno z 23 sołectw Gminy Dobre Miasto. Sołectwo położone jest na południowy wschód od Dobrego Miasta w odległości 9 km, w otoczeniu pięknych warmińskich lasów. Wieś graniczy od strony południowo-wschodniej z Gminą Dywity. W skład sołectwa wchodzi tylko jedna miejscowość – Jesionowo.

Mapa 1. Położenie Jesionowa w Gminie Dobre Miasto

Mapa poglądowa Gminy Dobre Miasto
(źródło: materiały Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście)

Jesionowo położone jest w południowo-wschodniej części gminy na obszarze najwyżej wyniesionym i pagórkowatym (140 – 180 m n.p.m.). Na powierzchnię składa się obszar wysoczyzny moreny dennej i czołowej. Występuje tu przewaga glin zwałowych. Są to gliny brązowe lub brązowo-szare, na ogół silnie ilaste i wapniste. Jeżeli chodzi o wody gruntowe to występują na terenie wsi korzystne warunki hydrogeologiczne. Wydajność eksploatacyjna studzien może sięgać 30-70 m³/h.¹

1.2. Przynależność administracyjna

Wieś – JESIONOWO
Gmina – Dobre Miasto
Powiat – olsztyński
Województwo – warmińsko-mazurskie

1.3. Powierzchnia

Jesionowo zajmuje powierzchnię 843 ha, co stanowi 3,3% ogólnej powierzchni Gminy.

1.4. Liczba ludności

Stan ludności sołectwa Jesionowo wg stanu na dzień 31.12.2022r. wynosił 418 osób. W porównaniu do ogólnej liczby mieszkańców Gminy Dobre Miasto – 14 907 osób – stanowi on ok. 3% społeczeństwa Gminy.

Struktura demograficzna kształtuje się następująco:

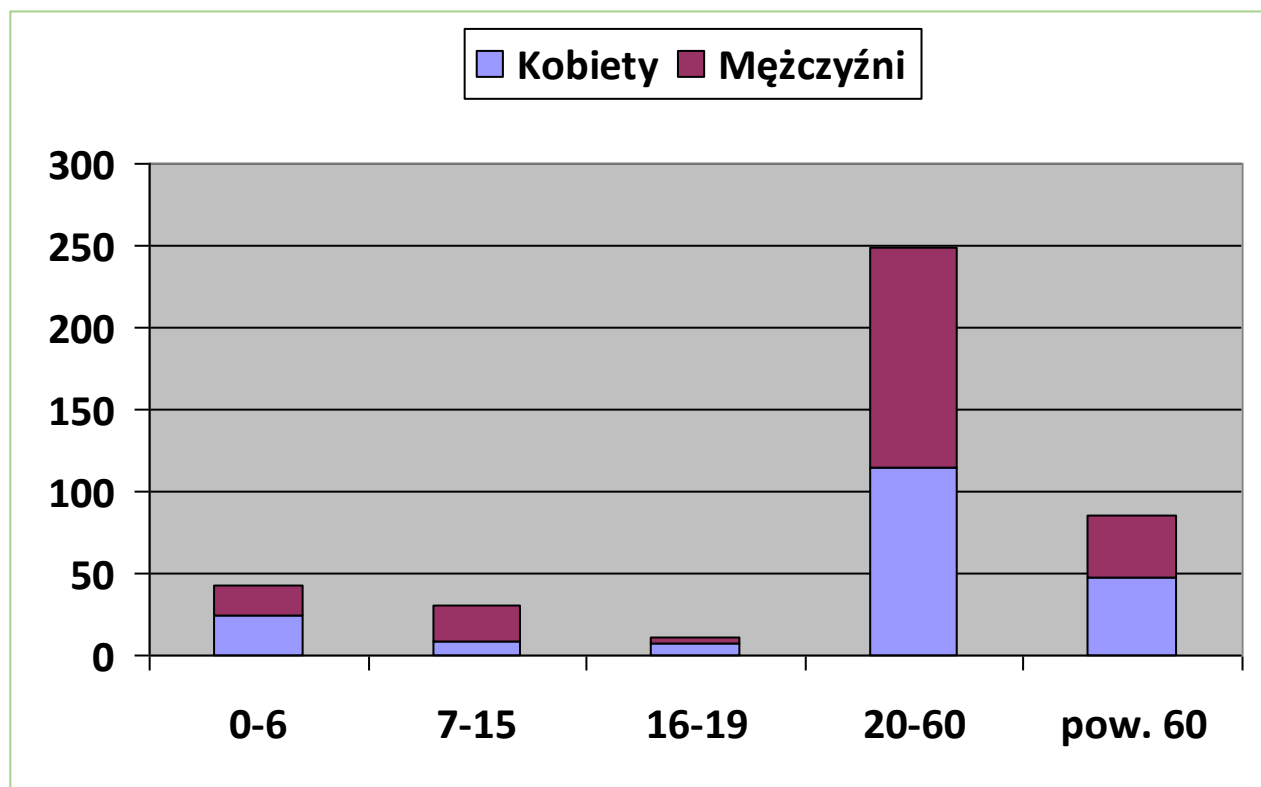
Tabela 1: Struktura wiekowa mieszkańców sołectwa Jesionowo*

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem
0-6 lat	25	18	43
7-15 lat	9	21	30
16-19 lat	7	4	11
20-60 lat	115	134	249
pow. 60 lat	47	38	85
Ogółem	203	215	418

* Źródło: na podstawie danych z bazy Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

¹ Program ochrony środowiska dla Gminy Dobre Miasto na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku

Wykres 1. Struktura wiekowa mieszkańców sołectwa Jesionowo

Z powyższych danych wynika, że większość osób, bo aż 60% stanowią osoby w wieku 20-60 lat (z czego 46% stanowią kobiety), 20% to dzieci i młodzież (z czego 87% stanowią dzieci), a 20% stanowią osoby starsze (z czego 55% to kobiety).

Tak przedstawiająca się struktura wiekowa mieszkańców, charakteryzująca się zdecydowaną większością mieszkańców w wieku produkcyjnym, daje wsi szansę dobrej perspektywy rozwojowej.

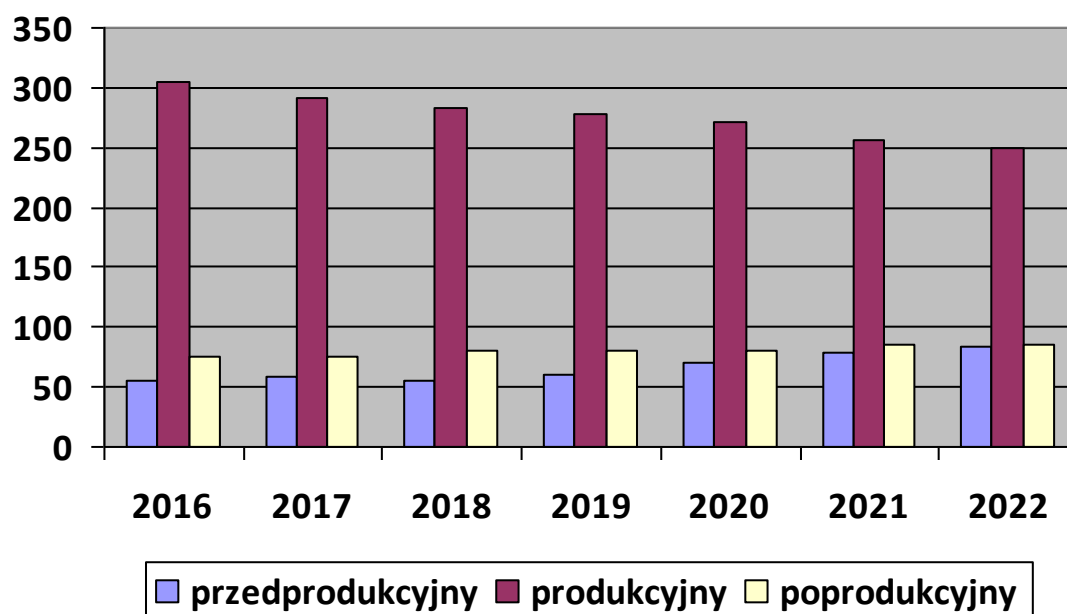
Porównując jednak liczbę ludności w poszczególnych latach obserwujemy tendencję spadkową, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2: Liczba ludności miejscowości Jesionowo w poszczególnych latach (stan na koniec grudnia każdego roku)*

2016			2017			2018			2019			2020			2021			2022		
0-18	19-60	Pow. 60	0-18	19-60	Pow. 60	0-18	19-60	Pow. 60	0-18	19-60	Pow. 60	0-18	19-60	Pow. 60	0-18	19-60	Pow. 60	0-18	19-60	Pow. 60
56	305	75	58	291	75	56	283	81	60	278	81	71	271	80	78	256	86	83	250	85
436			424			420			419			422			420			418		

* Źródło na podstawie danych z bazy Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

Wykres 2: Liczba ludności miejscowości Jesionowo w latach 2016-2022:

Analizując ludność miejscowości Jesionowo w poszczególnych latach zauważa się systematyczny spadek ludności w wieku produkcyjnym, niewielki wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym jak również niewielki wzrost ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Zmniejszenie liczny ludności wsi w wieku produkcyjnym domniemywa się, że jest spowodowana zmianą miejsca zamieszkania prawdopodobnie związaną z poszukiwaniem zatrudnienia.

1.5. Historia miejscowości

Jesionowo dawnej zwane wg „Wikipedii Wolnej Encyklopedii” z niem. *Eschenau*.

„W dokumencie z dnia 6 sierpnia 1366 mamy wzmiankę o Jesionowie, które już otrzymało lokację. Nowego nadania dokonał 12 marca 1382 biskup Henryk Sorbom. Dnia 15 listopada 1402 zakupiła Jesionowo Kapituła Kolegiacka w Dobrym Mieście. W czasie wojen wieku XV wieś była zniszczona i opustoszała. Na początku wieku XV kościół tutejszy był filią Orzechowa. W r. 1581 został on odbudowany i konsekrowany 6 czerwca 1583 przez biskupa Marcina Kromera ku czci Trójcy św., Matki Boskiej i św. Marcina. W r. 1649 został wybudowany nowy kościół, powiększony od strony wschodniej w r. 1684

i konsekrowany 18 czerwca 1684 przez biskupa Michała Radziejewskiego”². Odnawiano w r. 1709 i 1870, a w r. 1911 zbudowano nowe prezbiterium i zakryścię. W tymże samym roku przywrócona tu została parafia.

Historia Jesionowa to również:

Koło Gospodyń Wiejskich (lata 60,70)

OSP (1946r., a w aktach niemieckich wskazano 1914)

ZMW (wyjazdy obozów młodzieży)

LZS (lata 70-80, rozgrywki ligowe i udział w ówczesnej B klasie)

Historia Jesionowa związana jest również z ludowymi podaniami i legendami, przekazywanymi przez kolejne pokolenia aż do czasów współczesnych. Jedną z nich to legenda o „zimnym czwartku” spisana po raz pierwszy w Planie Odnowy Jesionowa na lata 2010 - 2018:

**LEGENDA
„ZIMNY CZWARTEK W JESIONOWIE”**

Tradycja „zimnych czwartków” w Jesionowie sięga prawdopodobnie XVII wieku. Była to lokalna tradycja obchodzona tylko przez mieszkańców Jesionowa.

W ostatni czwartek miesiąca sierpnia bliżej nieokreślonego roku XVII w. nad Jesionowem przeszła potężna burza. Zniszczyła wiele gospodarstw, w jej wyniku wybuchły potężne pożary. Spłonęły budynki, nie udało się uratować wszystkich zwierząt.

Potężny żywioł spalił również część kościoła.

Mieszkańcy Jesionowa z pokorą odnieśli się do tego wydarzenia. Zastanawiali się, dlaczego to ich wieś tak doświadczył los. Odbudowali gospodarstwa, powstał nowy kościół.

Ale od tego właśnie czwartku, na znak pokory oraz powierzając swoje losy Opatrzności Bożej, w każdy ostatni czwartek sierpnia wyciszali się, wspominali tragiczny dla Jesionowa dzień. Odbywała się msza święta, podczas której modlono się o to, aby nigdy więcej nie musieli walczyć z takim żywiołem.

Tego dnia nie palono ognia, nie rozpalano go w kuchniach, nie gotowano, nie oświetlano domostw. Mężczyźni, palący tytoń, wychodzili poza granice Jesionowa, tam palili.

² „Rocznik Diecezji Warmińskiej rok 1985” Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne Olsztyn 1985 s.139

O tym dniu mówiło się, że to „zimny czwartek”.

Tradycja ta przetrwała do lat 70, kiedy z naszej wsi wyjeżdżała większość Warmiaków.

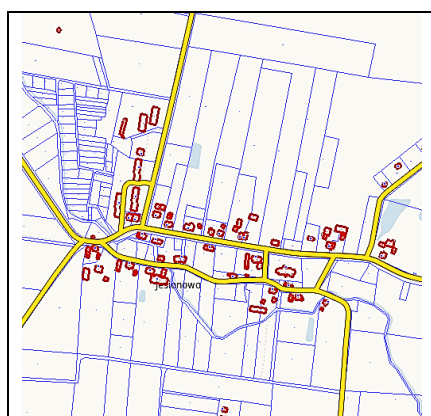
Zmieniali się ludzie, odszedł Ksiądz Sojka, który, jako ostatni odprawiał msze tego dnia w tej intencji.

Mieszkańcy zauważyli jednak, że przez kilka kolejnych lat właśnie w ostatni czwartek sierpnia, przechodziły burze, ale już nie tak groźne, jak wynikało z przekazów naszych poprzedników.

1.6. Określenie przestrzennej struktury miejscowości

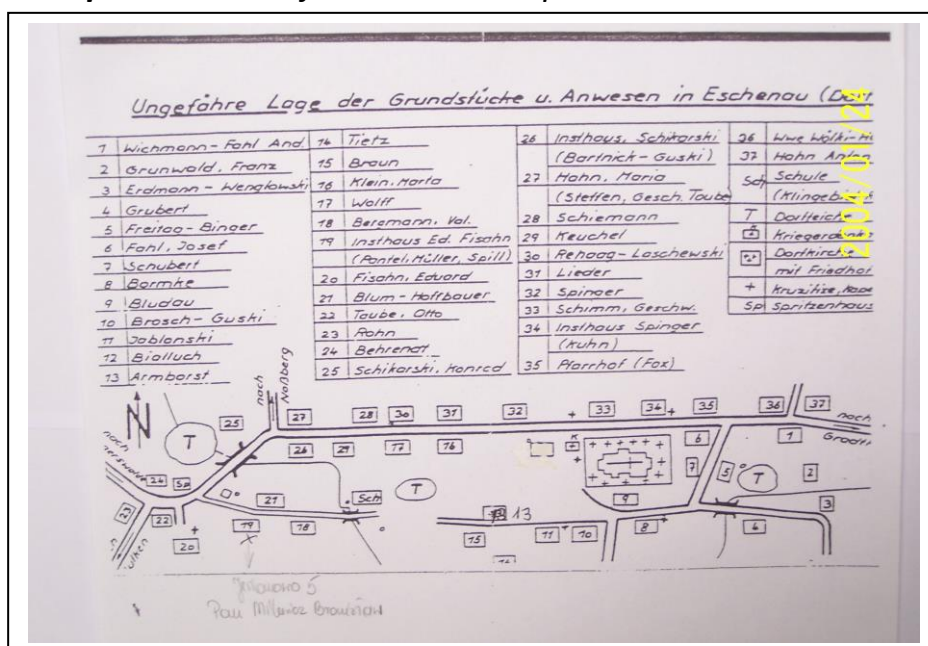
Typem zabudowy Jesionowa jest tzw. „ulicówka”, która była dominującą formą zabudowy wiejskiej w osadnictwie gminy Dobre Miasto. Wieś posiada typową zabudowę jedno lub wielorodzinną, poniemiecką, domy zbudowane na planie prostokąta. Ściany murowane z cegły ceramicznej, elewacje otynkowane, cokół z kamienia polnego. Przykryte dachem dwuspadowym, pokrytym dachówką ceramiczną esówką. Otwory okienne i drzwiowe zamknięte prosto. Opisanie zabudowania różnią się jedynie detalami architektonicznymi np. malowane i opracowane w tynku opaski okienne lub gzyms kordonowy.

Mapa 2. Jesionowo „ulicówka”

Źródło: System Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

Mapa 3. Przedwojenna struktura przestrzenna Jesionowa

Źródło: zbiory prywatne Pana Bronisława Milewicza

Rozdział 2

Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Zasoby przyrodnicze

Obszar Sołectwa Jesionowo otoczony jest zwartymi kompleksami leśnymi mieszanymi z przewagą drzew liściastych. Okalające sołectwo lasy zachwycają zarówno dziewiczą przyrodą jak i bogactwem dzikich zwierząt, takich jak: lisy, dziki, łosie, sarny i zające. Środowisko przyrodnicze Jesionowa związane jest także z występowaniem na jego terenie jesionów, co z kolei związane jest nierozdzielnie z nazwą tej miejscowości. Do Jesionowa prowadzi droga porośnięta szpalerem jesionów.

Świat ptaków:

We wsi rozciąga się ciek wodny, idąc koloniami, przez wieś oraz dalej przez pola i łąki. Gniazdują tam i gromadzą się liczne stada żurawi, ptaki migrujące oraz bociany, które bardzo upodobały sobie wieś.

2.2. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie Jesionowa znajdują się 2 zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków. Są nimi Kościół Parafialny p.w. Św. Marcina, Rocha i Walentego (zdjęcie kościoła na stronie tytułowej) oraz Cmentarz Rzymsko-Katolicki (wokół kościoła) z końca XIX w.

Ponadto, na terenie wsi występuje 9 obiektów o wartościach zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Są to 4 kapliczki, 4 domy oraz pomnik poświęcony poległym w I wojnie światowej mieszkańcom wsi.

Dziedzictwem kulturowym wsi są również pozostałe 4 kapliczki nie ujęte w ewidencji zabytków o typowej architekturze warmińskiej oraz liczne przydrożne krzyże, o które od wieków dbają kolejne pokolenia mieszkańców, kontynuującym tym samym lokalną tradycję ludową.

Obraz 1. Kapliczki ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie gminnej ewidencji zabytków Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

Obraz 2. Domy ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Dom nr 7

Dom nr 14b

Dom nr 22

Dom nr 23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie gminnej ewidencji zabytków Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

Obraz 3. Pomnik ku pamięci mieszkańców Jesionowa i Podleśnej poległych w obronie własnej miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie gminnej ewidencji zabytków Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

2.3. Obiekty i tereny

Miejszem spotkań i zabaw mieszkańców wsi jest świetlica wiejska oraz:

- skwer zwany „Skarpą”;
- plac zabaw dla dzieci;
- siłownia zewnętrzna;
- boisko sportowe;
- miejsce na ognisko z tzw. „grzybkiem”;
- teren przy budynku po byłej szkole wraz z budynkiem (przeznaczony do zagospodarowania przez Koło Gospodyń Wiejskich, Sołectwo i Ochotniczą Straż Pożarną).

2.4. Infrastruktura oświatowa

W chwili obecnej w Jesionowie nie funkcjonuje żadna placówka oświatowa. Uchwałą Nr LVI/368/2018 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie likwidacji filii Szkoły Podstawowej Nr 3 w Dobrym Mieście z siedzibą w Jesionowie, dokonano likwidacji placówki z dniem 31 sierpnia 2018 roku.

Od 1 września 2018 roku uczniowie szkoły filialnej kontynuują naukę w Szkole Podstawowej Nr 3 w Dobrym Mieście.

2.5. Infrastruktura techniczna

Sieć komunikacyjna:

Przez wieś Jesionowo przebiega **droga powiatowa nr 1449N Dobre Miasto – Jesionowo – Tuławki**.

Drogi gminne na terenie sołectwa Jesionowo:

- Jesionowo – Frączki nr 160015N
- Jesionowo – Plutki nr 160016N

Sołectwo nie ma dostępu do komunikacji kolejowej.

Usługi komunikacji autobusowej świadczone są w znacznej mierze przez prywatnych przewoźników; powiatową komunikację, której organizatorem jest gmina Dywity.

Gospodarka wodna:

Woda do celów komunalnych dostarczana jest dla mieszkańców z własnego ujęcia wody znajdującego się w Jesionowie. Stan techniczny sieci jest dobry i wynosi 32.500 m.

Tabela 3: Charakterystyka ujęcia wody w Jesionowie

Wydajność eksploatacyjna [m ³ /h]	Średnia dobowa [m ³ /d]	Obiekt spełnia warunki pozwolenia wodnoprawnego	Woda spełnia wymogi wody do picia
30 – 42	192	+	+

Źródło: Program ochrony środowiska dla Gminy Dobry Mieście na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku

Jednostką organizacyjną zajmującą się eksploatacją systemów wodociągowych jest Zakład Usług Wodnych w Dobrym Mieście.

Gospodarka ściekowa:

Jesionowo jest częściowo skanalizowane. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 1.000 m i jest w złym stanie. Pozostała część mieszkańców posiada zbiorniki bezodpływowe (wg ewidencji 48 sztuk) oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków (11 sztuk).

Na terenie sołectwa znajduje się oczyszczalnia ścieków ale podłączone do niej są tylko 3 bloki mieszkalne i budynek po byłej szkole podstawowej. Z uwagi na walory przyrodnicze i ogólną estetykę wsi potrzebne jest skanalizowanie większej ilości domostw – tu występują tylko przydomowe szamba – po napełnieniu muszą być opróżniane.

Tabela 4: Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Jesionowie

Rok oddania do użytkowania	Przepustowość średnia dobowa [m ³ /d]	Przepustowość maksymalna roczna [m ³ /d]	Równoważna liczba mieszkańców	Sposób postępowania z osadami	Opis technologii oczyszczania
2003	33	12045	267	Przekazywane na oczyszczalnię w Kosyniu	Komora osadowa, zbiornik retencyjny, reaktor biologiczny CBR-FOS, instalacje

					wspomagające: instalacja sprężonego powietrza i dmuchaw oraz instalacje i rurociągi techniczne
--	--	--	--	--	---

Źródło: Program ochrony środowiska dla Gminy Dobry Mieście na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku

Jednostką organizacyjną zajmującą się eksploatacją systemów kanalizacyjnych jest Zakład Usług Wodnych w Dobrym Mieście.

Gospodarka odpadami:

W Jesionowie nie ma składowiska odpadów. Odpady komunalne z obszaru Sołectwa zagospodarowywane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrym Mieście. Na terenie wsi prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów.

Energetyka:

W Sołectwie Jesionowo wszystkie gospodarstwa korzystają z energii elektrycznej. W zakresie zaopatrzenia w energię, Sołectwo obsługiwane jest przez ENERGA-OBRÓT S.A.

Na terenie sołectwa funkcjonuje prywatny przedsiębiorca prowadzący Fermę Drobiu INDYKPOL w Jesionowie, który korzysta z odnawialnych źródeł ciepła tj.: pompy ciepła i paneli fotowoltaicznych.

Bezpieczeństwo publiczne:

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Jesionowa czuwa jednostka z dobromiejskiego Komisariatu Policji. Ponadto, działa tu aktywnie jednostka OSP wyposażona w wóz strażacki.

Opieka medyczna:

Na terenie sołectwa Jesionowo nie funkcjonuje samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej. Mieszkańcy Sołectwa objęci są opieką Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście oraz korzystają z usług Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej funkcjonujących w Dobrym Mieście (przy ul. Olsztyńskiej 3 i ul. Pionierów 1) i Zakładu Opieki Zdrowotnej w Tuławkach.

2.6. Gospodarka i rolnictwo

Jesionowo to miejscowość popeeagerowska.

Mieszkańcy wsi zajmują się w niewielkiej części zarówno rolnictwem (kilka gospodarstw rolnych) jak i działalnością pozarolniczą (zarejestrowanych dla miejsca zamieszkania – 9 podmiotów gospodarczych). W miejscowości ma swoją siedzibę duża firma „Indykpol S.A.” zajmująca się hodowlą drobiu.

2.7. Kapitał społeczny, ludzki i kulturalny

We wsi działają dwie organizacje pozarządowe: Koło Gospodyń Wiejskich „Jesionowianki” i Ochotnicza Straż Pożarna.

Tabela 5: Główne obszary działalności organizacji pozarządowych działających na terenie sołectwa

Koło Gospodyń Wiejskich „Jesionowianki”	Ochotnicza Straż Pożarna
prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i innym zagrożeniom oraz współdziałanie w tym zakresie z innymi instytucjami i organizacjami społecznymi
prowadzenie działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich	Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów i innych klęsk
wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet	Rozwijanie wśród członków OSP zainteresowań w dziedzinie kultury, oświaty i sportu
inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi	
upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych	
reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej	
rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej	

wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich	
---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w bazie organizacji pozarządowych Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście

KGW „Jesionowianki” w 2022 roku z budżetu Gminy Dobre Miasto otrzymało dotację w wysokości 5 000,00 zł na zadanie pn. „Jesionowo z przyrodą za pan brat”.

Obraz 4. Działalność organizacji pozarządowych w Jesionowie

Źródło: Zbiory własne organizacji pozarządowych

Ponadto jak w każdej miejscowości wiejskiej, w Jesionowie działa Rada Sołectwa, której zadaniem jest pomaganie sołtysowi w prowadzeniu i załatwianiu spraw sołectwa a także inicjowanie oraz prowadzenie na terenie sołectwa prac możliwych do wykonania małymi środkami finansowymi i przy współudziale mieszkańców sołectwa. Dysponuje również razem z sołtysiem środkami publicznymi, jakimi jest fundusz sołectki.

We wsi działa również Rada Parafialna jako organ doradczy i wspomagający Proboszcza w działalności duszpasterskiej. Działalność Parafialnej Rady wyraża się w pracy nad pogłębianiem religijnej świadomości parafian i budzeniu postawy odpowiedzialności za parafię jako wspólnotę, w trosce o wychowanie chrześcijańskie, kult i wymiar społeczny Ewangelii, a także w budzeniu i rozwijaniu inicjatyw apostołskich wśród parafian, wyrażaniu opinii w sprawach parafii oraz wysuwaniu propozycji i wniosków, dotyczących doskonalenia pracy duszpasterskiej w parafii.

Do najważniejszych świąt wiejskich należą: Odpust ku czci św. Marcina, Święta Rodziny, Dożynki Parafialne (co 4 lata), Dzień Strażaka, Mikołajki, targi warsztaty dla dzieci i dorosłych. Specyficzne potrawy: kuchnia wiejska – wypieki tradycyjnego chleba (od lat pieczony na dożynki gminne), pierogi, najlepszy bigos w okolicy, danie Jana (które zajęło II miejsce w „Bitwie Regionów” Kół

Gospodyń Wiejskich) oraz ciasta wypiekane przez gospodynie z naszej miejscowości.

Rozdział 3

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

Określenia mocnych i słabych stron miejscowości dokonano poprzez zastosowanie analizy SWOT. Podczas analizy SWOT zebrano wszystkie pozytywne i negatywne czynniki występujące na terenie miejscowości, zgłoszone przez przedstawicieli mieszkańców Sołectwa w szczególności Proboszcza miejscowej Parafii i Rady Parafialnej, Rady Sołeckiej, przedstawicieli organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorców i rolników. W trakcie spotkań z udziałem powyższej grupy reprezentatywnej i przedstawicieli lokalnego samorządu terytorialnego rozważano możliwości oraz kierunki przyszłego rozwoju Jesionowa. Zastosowanie techniki analitycznej SWOT doprowadziło do ustalenia najważniejszych pozytywnych i negatywnych czynników, które poprzez wzajemne zależności i powiązania, wpłyną na rozwój miejscowości w ciągu najbliższych lat.

Tabela 6: Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Zasoby przyrodniczo-krajobrazowo-kulturowe sprzyjające rozwojowi turystyki i zrównoważonego rolnictwa	Brak przedszkola i szkoły
Korzystne położenie geograficzne w pobliżu granicy Olsztyna oraz drogi krajowej	Słaby dostęp mieszkańców do oferty kulturalno-oświatowej
Potencjał organizacji pozarządowych i indywidualnych artystów	Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna na terenie sołectwa
Warmia – rozpoznawalna marka rozwoju	Niewystarczające połączenia komunikacyjne z najbliższymi ośrodkami miejskimi
Linia szerokopasmowego internetu przebiegająca przez Jesionowo	Słabo rozwinięta branża usług handlowych Zbyt mała grupa mieszkańców gotowych do bezinteresownego działania
Nowe połączenie drogowe Jesionowo-Orzechowo (w trakcie realizacji)	Brak kanalizacji wszystkich gospodarstw domowych
Potencjał lokalnych przedsiębiorców w realizacji zadań sołectwa	

Szanse	Zagrożenia
Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki i oferty rekreacyjno-turystycznej	Skomplikowane procedury pozyskiwania środków zewnętrznych i zabezpieczeń wkładu własnego
Pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania	Pogarszający się stan środowiska naturalnego oraz zabytków
Promocja regionu, produktów lokalnych, usług i walorów przyrodniczo-kulturowych	Niekorzystne zjawiska demograficzne – zwłaszcza odpływ mieszkańców w wieku produkcyjnym
Wspieranie działań proekologicznych i informatyzacji na obszarach wiejskich	

Potencjał organizacji pozarządowych oraz miejscowej Parafii ma istotne znaczenie dla pozyskiwania środków finansowych na realizację różnorodnych projektów wpływających na poprawę jakości życia mieszkańców, zarówno w zakresie poprawy stanu technicznego zabytków, infrastruktury technicznej, poprawy wizerunku i estetyki wsi oraz rozwijania umiejętności i zainteresowań dzieci i młodzieży.

Rozdział 4

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 2023 – 2030

Na podstawie analizy SWOT mieszkańcy Jesionowa ustalili mocne i słabe strony swojej miejscowości, co pozwoliło na określenie przyszłych kierunków rozwoju, zgodnych z wypracowaną wizją przyszłości, sformułowaną następująco:

Jesionowo – zadbana wieś, tętniąca życiem kulturalno-społecznym, pozyskująca środki finansowe na rozwijanie zdolności, zainteresowań i umiejętności młodego pokolenia oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego i poprawę estetyki wsi wykorzystująca nowoczesne techniki informatyczne

Wypracowana wizja, stanowi cel, do którego mieszkańcy zamierzają podążać realizując kolejne działania opisane w niniejszym dokumencie. Planowane do realizacji zadania, stanowią swego rodzaju oczekiwania mieszkańców a nawet marzenia, co do przyszłego wyglądu i funkcjonowania miejscowości.

Dążenie do spełnienia wizji rozwoju miejscowości, mieszkańcy zamierzają realizować poprzez następujące cele:

- I. Podniesienie atrakcyjności miejscowości jako miejsca osiedlania się ludności poprzez poprawę stanu technicznego istniejących budynków gminnych na terenie sołectwa
- II. Budowanie tożsamości i wspieranie aktywności lokalnej społeczności
- III. Wspieranie działalności edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej
- IV. Efektywne poszukiwanie i pozyskiwanie środków finansowych
- V. Poprawa estetyki wsi
- VI. Zwiększenie roli pozarolniczej działalności gospodarczej w oparciu o rozwój turystyki i usług, w tym agroturystyki

Wypracowaną przez mieszkańców wizję rozwoju, zamierzoną do realizacji poprzez powyższe cele, zawarto w wykazie planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną. Wykazane przedsięwzięcia, stanowią priorytety rozwoju miejscowości na najbliższe lata. Zaplanowane przedsięwzięcia mają różnorodny charakter i z tej racji ich realizacja powinna wpłynąć przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców, poprawę wizerunku wsi, budowanie więzi społecznych i tożsamości społeczności wiejskiej a także zachowanie dziedzictwa kulturowego Sołectwa Jesionowo.

Tabela 7: Planowane zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcie aktywizujące społeczność lokalną w okresie 2023 – 2030

PROJEKTY INWESTYCYJNE				
Lp.	Nazwa działania	Planowany termin realizacji	Szacunkowy koszt w zł	Źródło finansowania
1.	Wyposażenie boiska sportowego w urządzenia	2023-2030	500 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
2.	Remont drogi do cmentarza (utwardzenie, zatoka postojowa, nasadzenia)	2024-2030	120 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
3.	Budowa nowej remizy OSP	2023-2025	250 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
4.	Naprawa i utwardzenie drogi do cmentarza wraz z utwardzeniem	2023-2025	10 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe

Plan Odnowy Jesionowa na lata 2023 – 2030

	<i>miejsca parkingowego</i>			krajowe i unijne
5.	<i>Remont budynku po byłej szkole</i>	2023-2030	150 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
6.	<i>Przystosowanie budynku po byłej szkole do potrzeb świetlicy wiejskiej, Koła Gospodyń Wiejskich, OSP</i>	2023-2024	130 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
7.	<i>Utworzenie placu zabaw przy budynku byłej szkoły</i>	2023-2025	200 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
8.	<i>Wykonanie chodnika do boiska sportowego wzdłuż drogi powiatowej</i>	2023-2024	200 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
9.	<i>Budowa chodnika wokół Kościoła</i>	2024-2030	80 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
10.	<i>Poprawa estetyki wsi (zagospodarowanie miejsc użytku publicznego)</i>	2023-2030	120 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
11.	<i>Modernizacja instalacji elektrycznej i renowacja witraży Kościoła p.w. Św. Marcina w Jesionowie</i>	2023-2030	200 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
12.	<i>Renowacja organów Kościoła p.w. Św. Marcina w Jesionowie</i>	2023-2030	500 000,00	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
PROJEKTY NIEINWESTYCYJNE				
1.	<i>Podtrzymywanie tradycji wsi (dożynki, odpusty, imprezy okolicznościowe, działania tematyczne OSP, podtrzymywanie tradycji lokalnej „Zimny Czwartek”)</i> <i>Realizator:</i> KGW „Jesionowianki”; Sołectwo Jesionowo, OSP	2023-2030 corocznie	3 000,00 rocznie	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne
2.	<i>Organizowanie cyklicznych zajęć dla dzieci, młodzieży, dorosłych w świetlicy</i>	2023-2030	10 000,00 rocznie	Fundusze gminne, środki finansowe krajowe i unijne

	Realizator: KGW „Jesionowianki”; Sołectwo Jesionowo, OSP			
3.	Zajęcia edukacyjne z profilaktyki oraz inne Realizator: KGW „Jesionowianki”; Sołectwo Jesionowo, OSP	2023-2030 corocznie	5 000,00 rocznie	Fundusze gminne (w tym środki z MOPS), środki finansowe krajowe i unijne

Rozdział 5

Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne

Na terenie wsi Jesionowo znajdują się trzy ważne miejsca o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców. Obszarem o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców Jesionowa jest teren, na którym znajduje się Kościół Parafialny p.w. Św. Marcina oraz pomnik upamiętniający mieszkańców Jesionowa i Podleskiej poległych w obronie własnej miejscowości podczas I wojny światowej.

Bardzo ważnym miejscem jest również budynek świetlicy wiejskiej, znajdujący się w samym centrum wsi, stanowiący miejsce spotkań mieszkańców wsi.

Świetlica wiejska pełni funkcje społeczne, kulturalne, edukacyjne i rozrywkowe i nadzorowana jest obecnie przez zatrudnianego przez CKB opiekuna świetlicy, w wymiarze 10 godzin tygodniowo.

Zakres obowiązków opiekuna świetlicy wiejskiej obejmuje w szczególności:

- a) nadzór nad pomieszczeniami świetlicy;
- b) utrzymywanie czystości w pomieszczeniach świetlicy oraz dbanie o ład i porządek wokół obiektu i przyległego terenu;
- c) dopilnowanie i egzekwowanie porządku w świetlicy od przebywających w niej osób;
- d) dbanie o urządzenia i wyposażenie znajdujące się w świetlicy;
- e) bezzwłoczne zgłaszanie usterek, awarii i potrzeb (środki czystości i inne), a także szkód wyrządzonych przez osoby korzystające ze świetlicy;
- f) w razie zdarzeń losowych, zabezpieczenia obiektu (miejsca zdarzenia) oraz powiadomienie odpowiednich służb lub instytucji.

Bardzo ważnym miejscem jest boisko sportowe skarpa z ogniskiem, siłownia zewnętrzna oraz świetlica wiejska pełniące funkcje społeczne, kulturalne, edukacyjne i rozrywkowe realizowane zarówno przez sołectwo, społeczność lokalną jak i działalność lokalnych organizacji pozarządowych. W planach jest również zagospodarowanie terenu w centrum wsi wokół budynku po byłej szkole.

SKOROWIDZ:

Wykaz map

Mapa 1. Położenie Jesionowa w Gminie Dobre Miasto	4
Mapa 2. Jesionowo „ulicówka”	9
Mapa 3. Przedwojenna struktura przestrzenna Jesionowa	10

Wykaz tabel

Tabela 1: Struktura wiekowa mieszkańców sołectwa Jesionowo	5
Tabela 2: Liczba ludności miejscowości Jesionowo w poszczególnych latach (stan na koniec grudnia każdego roku)	6
Tabela 3: Charakterystyka ujęcia wody w Jesionowie	17
Tabela 4: Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Jesionowie	17
Tabela 5: Główne obszary działalności organizacji pozarządowych działających na terenie sołectwa	19
Tabela 6: Analiza SWOT	22
Tabela 7: Planowane zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcie aktywizujące społeczność lokalną w okresie 2023 – 2030	24

Wykaz wykresów

Wykaz 1: Struktura wiekowa mieszkańców sołectwa Jesionowo	6
Wykaz 2: Liczba ludności miejscowości Jesionowo w latach 2016-2022	7

Wykaz obrazów

Obraz 1. Kapliczki ujęte w gminnej ewidencji zabytków	11
Obraz 2. Domy ujęte w gminnej ewidencji zabytków	13
Obraz 3. Pomnik ku pamięci mieszkańców Jesionowa i Podleśnej poległych w obronie własnej miejscowości	15
Obraz 4. Działalność organizacji pozarządowych w Jesionowie	20